

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ԵՎ ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՇԱՐՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՋՐԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻՑ ՀԱՏԿԱՑՎԱԾ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԵՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ, ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ 50 ԵՎ ԱՎԵԼԻ ՏՈԿՈՍ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՊԵՏԱԿԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՆԴԻՍԱՑՈՂ ԲԱԺՆԵՄԱՍԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԼԻԱԶՈՐՎԱԾ ՄԱՐՄՆԻ ԿՈՂՄԻՑ ԲԱԺՆԵՄԱՍԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ, ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵՎ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Վերահսկողության հիմքը

ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2017թ. ապրիլի 12-ի թիվ 8/1 որոշում:

Վերահսկողության նպատակը

ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտեն պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման, այդ թվում՝ կանոնադրական կապիտալում 50 և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ իրավաբանական անձանց պետական սեփականություն հանդիսացող բաժնեմասի կառավարման լիազորված մարմնի կողմից բաժնեմասի կառավարման գործունեության, ինչպես նաև բյուջետային մուտքերի ապահովման արդյունավետության և օրինականության որոշումը:

Վերահսկողության առարկան

ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտեն պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործմանը և պետական սեփականության կառավարմանն ու օգտագործմանը, այդ թվում՝ կանոնադրական կապիտալում 50 և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ իրավաբանական անձանց պետական սեփականություն հանդիսացող բաժնեմասի կառավարման լիազորված մարմնի կողմից բաժնեմասի կառավարման գործունեությանը, ինչպես նաև բյուջետային մուտքերի ապահովման գործընթացներն ու ընթացակարգերը:

Վերահսկողության օբյեկտները

ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտե, «Զրառ» ՓԲԸ, «Մեկիորացիա» ՓԲԸ:

Վերահսկողությամբ ընդգրկված ժամանակահատվածը

01.01.2016-01.12.2017թթ.:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը

13.04.2017-15.03.2018թթ.:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը

Վերահսկողության իրականացման ընթացքում կիրառվել են դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևերը՝ կատարելով ֆինանսա-

կան, համապատասխանության և արդյունավետության (կատարողական) վերահսկողություն: Դիտարկման փուլում իրականացվել է վերահսկողության օբյեկտներից ստացված տվյալների ուսումնասիրություն, ինչի արդյունքում ստուգում է կատարվել «Մելիորացիա» ՓԲԸ-ում: Վերլուծության փուլում վերլուծվել և ամփոփվել են վերահսկողության արդյունքները:

ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

«ԿՈԼԵԿՏՈՐԱԴՐԵՆԱԺԱՅԻՆ ՑԱՆՑԻ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԵՎ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ,
ԳՐՈՒՆՏԱՅԻՆ ԶՐԵՐԻ ՄԱԿԱՐԴԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ՈՐԱԿԻ ՈՐՈՇՄԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ» ԾՐԱԳԻՐ

ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՅՏԵՐԻ ԵՎ ԿՆՔՎԱԾ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

**Ծրագրի բյուջետային
հայտերի
ուսումնասիրությամբ
պարզվել է, որ**

**- 2016թ. մեկ ընդհանուր
ծրագրի իրականացման
համար կազմվել են 2
տարբեր բյուջետային
ֆինանսավորման հայտեր,
որտեղ նույն
աշխատանքների
արժեքները հաշվարկվել են
տարբեր՝ ՀՀ-ում չգործող
գնացուցակներով:**

**- 2017թ. բյուջետային
հայտում չկա հայտի
գումարը հիմնավորող
հաշվարկը:**

համապատասխանում ՀՀ կառավարության «Պետության կողմից
դրամաշնորհի ձևով տրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների

Ծրագրի իրականացման համար ՀՀ
էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական
պաշարների նախարարության ջրային
տնտեսության պետական կոմիտեի (այսուհետ՝
Կոմիտե) և «Մելիորացիա» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝
ՓԲԸ) միջև 19.02.2016 թվականին կնքվել է
դրամաշնորհի հաշվին իրականացման թիվ 01-
ԴՇ պայմանագիրը՝ 321,666.0 հազ. դրամի,
իսկ 01.02.2017թ.-ին՝ թիվ 01-ԴՇ
պայմանագիրը 320,473.0 հազ. դրամի չափով:
Դրամաշնորհային պայմանագրերի առարկա է
հանդիսացել կոլեկտորադրենաժային ցանցի
(այսուհետ՝ ցանց) պահպանումն ու
շահագործումը (588,759.0 հազ. դրամ) և
գրունտային ջրերի մակարդակի որոշման
աշխատանքները (53,380.0 հազ. դրամ):
Կոմիտեի և ՓԲԸ-ի միջև կնքված
դրամաշնորհային պայմանագրերը չեն
կառավարության «Պետության կողմից

**օգտագործման մասին պայմանագրի օրինակելի ձևը հաստատելու մասին»
29.04.2010թ. թիվ 566-Ն որոշմամբ հաստատված օրինակելի ձևին:**

20.06.2016թ. թիվ 1 և 14.07.2016թ. թիվ 2 լրացուցիչ համաձայնագրերով նախատեսվել է փոփոխել 19.02.2016թ. կնքված 01-ԴՇ պայմանագրի թերությունների ակտերը և թիվ 2;3 հավելվածները, (կատարման և վճարման ժամանակացույցերը), սակայն փաստացի փոփոխել են նաև հավելված թիվ 2.1-ը՝ նախահաշիվը, այն կազմվել է նոր ծավալներով և նոր միավոր գներով:

26.05.2017թ.-ի թիվ 1 լրացուցիչ համաձայնագրով, անփոփոխ թողնելով պայմանագրային գինը, փոփոխվել է պայմանագրին կից թերությունների ակտը: 05.09.2017թ.-ի թիվ 2 համաձայնագրով վերահաստատվել է 25.05.2017թ.-ի թերությունների ակտը, սակայն փոփոխվել է նաև պայմանագրի հավելված 2.1-ը՝ պայմանագրային գինը հիմնավորող նախահաշիվը, ընդհանուր պայմանագրային գինը թողնելով նույնը, ավելացվել է չնախատեսված ծախսեր բաժինը:

**Նույն պայմանագրային
գումարով նախատեսվել է
իրականացնել 2687խմ-ով
պակաս մաքրման և 1691
խմ-ով պակաս հարթեցման
աշխատանքներ**

Չնայած նրան, որ թիվ 2 համաձայնագրով նշվել է, որ հաստատվում է թիվ 1 համաձայնագրով հաստատված 25.05.2017թ.-ի «Փոփոխված թերությունների ակտ»-ը՝ պայմանագրին կից ներկայացվել է նշված թերությունների ակտից տարբերվող թերությունների ակտ և նախահաշիվը կազմվել է այդ թերությունների ակտում նշված ծավալներով: Արդյունքում, նույն պայմանագրային գումարով նախատեսվել է իրականացնել 2687խմ-ով պակաս մաքրման և 1691 խմ-ով պակաս հարթեցման աշխատանքներ:

2016թ.-ի բյուջետային հայտով նախատեսվել է կատարել 141,3 կմ երկարությամբ ցանցի մաքրում 312628 խմ բերվածքներից, այնինչ, համաձայն կատարողականների, կատարվել է 136,88 կմ ցանցի մաքրում 307697խմ բերվածքներից:

2016թ.-ի վերջնական թերությունների ակտում և նախահաշվում մաքրման աշխատանքների ծավալները ավել են հաշվարկվել թերությունների ակտում և նախագծերում սահմանված չափերով հաշվարկի դեպքում ստացվող ծավալից 31727խմ-ով: Բացի այդ, նախահաշիվները հաշվարկվել են ՀՀ-ում չգործող գնացուցակներով, ինչի արդյունքում աշխատանքների նախահաշվային արժեքներն ավելի են հաշվարկվել գործող գնացուցակով ստացվող արժեքներից:

ՀՀ կառավարության 30.09.2014թ.-ի թիվ 1393-Ն որոշման համաձայն 5 մլն. դրամից ավելի արժեք ունեցող թվով 8 օբյեկտների համար կազմվել են նախագծանախահաշվային փաստաթղթեր: Վերջիններիս կազմման համար դրամաշնորհի պայմանագրով նախատեսված գումարը գերազանցում է (սահմանված կարգով նախահաշվային արժեքի հաշվարկման դեպքում) ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 15.02.2008թ.-ի թիվ 19-Ն հրամանի պահանջներով հաշվարկված արժեքը:

**Աշխատանքների շուրջ 150%
թանկացումը հիմնավորվել է
նյութերի և աշխատավարձի
ընդամենը 30% գնաճով**

2006թ. մինչև 2016թ., գրեթե նույն ֆինանսավորման պայմաններում, մաքրման աշխատանքները նվազել են շուրջ 2.5 անգամ, 350 կմ-ից դառնալով 141.3 կմ, որի պատճառը նշվել է աշխատավարձի, շինանյութերի և վառելիքաքսուքային նյութերի շուրջ 30% գնաճը: Այսինքն, աշխատանքների շուրջ 150% թանկացումը հիմնավորվել է նյութերի և աշխատավարձի ընդամենը 30% գնաճով:

**ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ԵՎ ՓԲԸ-Ի ԿՈՂՄԻՑ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԾԱԽՍԵՐԻ
ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ**

2016թ. կատարողական ակտերի գումարը ավելի է հաշվարկվել մի շարք աշխատանքների միավոր գները պայմանագրում (համաձայնագրում) սահմանվածից բարձր ընդունելու արդյունքում, ընդ որում, տարբեր ամիսներին ընդունվել են տարբեր գներ:

2017թ. 01.09.2017թ.-ի դրությամբ կազմված մաքրման աշխատանքների կատարողական ակտերի գումարը ավելի է հաշվարկվել թվաբանական սխալի արդյունքում:

ՓԲԸ-ի 01.01.2016-31.12.2016թթ.-ի և 01.01.2017-01.09.2017թթ.-ի դրամական ելքերը ներկայացված են աղյուսակ 1-ում:

Աղյուսակ 1*հազ. դրամ*

NN	Ցուցանիշների անվանումը	01.01.2016- 31.12.2016թթ.	01.01.2017- 01.09.2017թթ.
	Դրամական ելքեր		
1.	Աշխատավարձ հարկերով	88,323.0	46,887.4
2	Գործուղման ծախսեր	329.0	133.0
3	Անձնական օգտագործման ավտոմեքենաների փոխհատուցման գումար	3,860.0	2,147.9
4	Մեխանիզմների վարձավճար	158,383.2	71,878.5
5	Անշարժ գույքի վարձակալություն	1,071.4	714.2
6	Հումք, հիմնական և օժանդակ նյութեր, պահեստամասեր, վառելիք և քսայուղեր ԱԱՀ-ով, այդ թվում՝	55,392.8	35,032.2
6.1	Վառելիք և քսայուղեր	53,830.5	33,481.7
7	Շենքերի շահագործման, տնտեսական, կոմունալ ու այլ ծախսեր, ընդամենը	1,680.8	1,060.9
8	Ֆինանսական և ապահովագրական ծառայություններ	406.5	150.0
9	Էլեկտրաէներգիայի ծախսեր	2,374.6	1,898.2
10	Դրենաժային ցանցերի մաքրման և նորոգման աշխատանքների որակի տեխնիկական հսկողություն	3,744.0	1,584.0
11	Դրենաժային ցանցերի մաքրման և նորոգման աշխատանքների նախագծերի փորձաքննություն	416.5	345.0

Ցանցի պահպանման և շահագործման աշխատանքների իրականացման նպատակով 30.03.2016 թ.-ին կնքվել են պայմանագրեր (աղյուսակ 2): Կնքված պայմանագրերի առարկա է հանդիսացել դրագլայն տիպի էքսկավատորների վարձակալությունը:

Աղյուսակ 2*հազ. դրամ*

Չափ աբա ժին	Կազմակերպություն	Միավորի (1 ժամի) արժեքը ՀՀ դրամ	Պայմանագրի արժեքը (168ժամ x 8ամիս x միավորի արժեք)	Պայմանագրի արժեքը փոփոխությամբ ներառելով բուլղոզերի վարձակալությունը
1	ԱԶ Հրաչյա Հարությունյան	22,550.0	61,152.0	61,152.0
2	ԱԶ Հրաչյա Հարությունյան	22,950.0		
3	Արայիկ-Արմեն ՍՊԸ	22,850.0	30,710.4	31,886.3
4	Դավիթ-Նորայր ՍՊԸ	23,600.0	31,718.4	32,724.9
5	Որդի-Միեր ՍՊԸ	22,300.0	29,971.2	31,108.2
	Ընդամենը		153,552.0	156,871.5

Ցանցի պահպանման և շահագործման աշխատանքների իրականացման նպատակով 18.04.2017 թ.-ին կնքվել են պայմանագրեր (աղյուսակ 3):

Աղյուսակ 3*հազ. դրամ*

Չափ աբա ժին	Կազմակերպություն	Միավորի (1 ժամի) արժեքը ՀՀ դրամ	Հանույթի ծավալ խմ	Կնքված պայմանագրի արժեքը (ծավալ/43.5խմժ x միավորի արժեք)
1	Դավիթ-Նորայր ՍՊԸ	20,780.0	58800	28,088.8
2	ԱԶ Հրաչյա Հարությունյան	20,730.0	68630	32,705.7
3	ԱԶ Հրաչյա Հարությունյան	20,770.0	49050	23,419.9
4	Արայիկ-Արմեն ՍՊԸ	20,820.0	61,600	29,483.0
5	Որդի-Միեր ՍՊԸ	20,760.0	60710	28,973.3
6	Ցող-Աստղ ՍՊԸ	20,750.0	36300	17,315.5
	Ընդամենը		335090	159,986.4

Վերահսկողության արդյունքում պարզվեց.

1. 2016 թվականի դրամաշնորհային պայմանագրով նախատեսվել է իրականացնել 268847 խմ ծավալով մաքրման աշխատանքներ, սակայն կազմակերպությունների հետ կնքվել են 292321 խմ ծավալի մաքրման աշխատանքների պայմանագրեր:
2. 2016-2017թթ. ՓԲԸ-ի կողմից կոմիտեին հանձնված դրագլայն էքսկավատորով մաքրման ծավալը գերազանցում է վարձատու կազմակերպությունների կողմից ՓԲԸ-ին հանձնված ծավալին: Փաստաթղթերով չի հիմնավորվում ընդամենը կոմիտեին հանձնված 30760 խմ մաքրման ծավալի իրականացված լինելու փաստը: ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացվել են փաստաթղթեր, որ աշխատանքներն իրականացվել են 2016թ.՝ 6-րդ, 7-րդ և 2017թ. 8-րդ չափաբաժինների շրջանակներում, սակայն չի հիմնավորվել, թե ով է իրականացրել դրանք և ինչ տեխնիկայով:
3. 2016թ ՓԲԸ-ն, համաձայն կոմիտեին ներկայացրած հաշվետվությունների, վերջինիս հանձնել է 19665 խմ բերվածքների տեղափոխման աշխատանքներ: Վերջիններիս իրականացված լինելու փաստը փաստաթղթերով չի հիմնավորվում, քանի որ առկա չեն եղել վերոգրյալ աշխատանքներն իրականացնելու համար անհրաժեշտ ինքնաթափեր:
4. 2017թ. դրագլայն տիպի էքսկավատորների վարձակալության պայմանագրերով նախատեսվել է, որ վարձատու կազմակերպությունները պարտավոր են իրականացնել հարթեցման և բերվածքների տեղափոխման աշխատանքներ: Վերահսկիչ պալատի կողմից պահանջվել է ներկայացնել վերոգրյալ աշխատանքների իրականացման համար անհրաժեշտ տեխնիկական միջոցների առկայությունը հավաստող փաստաթղթեր: Բացի դրանից, ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեից տրամադրվել է տեղեկատվություն կազմակերպությունների աշխատակիցների վերաբերյալ: Վերոգրյալի արդյունքում պարզվել է, որ 3 վարձատու ընկերություններ սեփականության կամ օգտագործման իրավունքով չունենին համապատասխան տեխնիկա, ինչպես նաև աշխատանքային ռեսուրսներ: Արդյունքում, փաստաթղթերով չի հիմնավորվել ՓԲԸ-ի կողմից կոմիտեին հանձնված 27910 խմ հարթեցման

և 2069 խմ տեղափոխման աշխատանքների իրականացված լինելու փաստը:

5. 2016-2017թթ. ՓԲԸ-ի կողմից դրագլայն էքսկավատորների վարձատու կազմակերպություններին հատկացվել է 11028 լիտր բենզինային վառելիք էքսկավատորավարներին աշխատանքի տանելու և բերելու համար, սակայն վերջինս չի հանդիսացել ՓԲԸ-ի պարտականությունը:

ԴՐԱԳԼԱՅՆ ՏԻՊԻ ԷՔՍԿԱՎԱՏՈՐՆԵՐԻ ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

2016-2017թթ. հայտարարվել է տեխնիկայի վարձակալության ծառայությունների ձեռք բերման բաց ընթացակարգ: Տեխնիկան իրենից ներկայացնում է դրագլայն 652 կամ համարժեք էքսկավատոր:

2016թ.

Հրավերի տեխնիկական բնութագրով նախատեսվել են 5 չափաբաժիններ: Տեխնիկական բնութագրով նախատեսվել է նաև, որ կատարվելիք աշխատանքների նորման կազմում է 43.5 խմ/ժամ՝ օրական 8 ժամ, ծառայության մատուցման ժամկետը՝ 2016թ. ապրիլից դեկտեմբեր ամիսներ, սակայն չի նշվել ամսվա ընթացքում աշխատելու օրերի քանակը: Վերոգրյալով կարող էր

Կարող էր խոչընդոտվել մրցակցությունը

խոչընդոտվել մրցակցությունը, քանի որ հնարավոր մասնակիցներն առանց իմանալու վարձակալության ժամերի ընդհանուր քանակը, չէին կարող հաշվարկել պայմանագրի կատարման համար առաջարկվող ընդհանուր գինը: Վերջինս հանդիսանում է ՀՀ կառավարության 2011թ. թիվ 168-Ն որոշման «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետև՝ Կարգ) 35-րդ կետի 7-րդ ենթակետի պահանջ: Հարկ է նշել, որ չափաբաժիններով միակ մասնակից հանդիսացած անձինք ներկայացրել են հայտի ապահովում հետագայում կնքված պայմանագրի 2%-ի չափով:

Տեխնիկական բնութագրով նախատեսվել է, որ վառելիքաքսուքային նյութերը պետք է տրամադրի պատվիրատուն:

Հայտեր են ներկայացրել 4 անձինք, որոնցից մեկը՝ 2 չափաբաժնով: 21.03.2016 թվականի հանձնաժողովի նիստի թիվ 2 արձանագրությամբ ընթացակարգի մասնակիցներից յուրաքանչյուրն իր ներկայացրած չափաբաժնով ճանաչվել է 1-ին տեղ զբաղեցնող:

Ներկայացված հայտերի ուսումնասիրության արդյունքում պարզվեց՝

1. Կարգի 35-րդ կետի 7-րդ ենթակետի համաձայն մասնակիցը գնային առաջարկը ներկայացնում է մեկ թվով՝ պայմանագրի կատարման համար առաջարկվող ընդհանուր գնով, սակայն մասնակիցները գնային առաջարկը ներկայացրել են 1 ժամվա համար: Խնդիրն առկա է նաև 2017թ. ընթացակարգում:
2. **Ֆիզիկական անձ Հրաչյա Հարությունյանի հայտը պետք է մերժվեր՝** հիմք ընդունելով Կարգի 44-րդ կետի 4-րդ և 45-րդ ենթակետերը, համաձայն որի, գնային առաջարկի կամ հայտի ապահովման հրավերի պահանջներին չհամապատասխանելու դեպքում հայտը մերժվում է: ՖԱ-ի հայտի ապահովման մեջ նշվել է այլ ընկերության տնօրենի անուն ազգանուն:

Խախտվել են մասնագիտական փորձառության պահանջները

Համաձայն գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության, 2-րդ փուլով մասնակիցներից պահանջվել են մասնագիտական փորձառության, աշխատանքային ռեսուրսների, տեխնիկական միջոցների առկայությունը հավաստող փաստաթղթեր: Վերոգրյալ փաստաթղթերի ուսումնասիրության

արդյունքում պարզվեց, որ հրավերի ՄԱՍ I-ի 2-րդ կետով նախատեսվել է, որ մասնակիցը որպես մասնագիտական փորձառություն որակավորման չափանիշը հիմնավորող փաստաթուղթ պետք է ներկայացնի նախկինում իրականացրած համանման պայմանագիր (պայմանագրեր), որով համանման են համարվել տեխնիկայի վարձակալության ծառայությունների մատուցումը կամ ցանցերի մաքրման աշխատանքները: Համաձայն Կարգի 69-րդ կետի «գործարքները համարվում են համանման, եթե դրանք դասվում են գնման կամ նախատրակավորման կամ հրավերով նախատեսված՝ համանման համարվող

տնտեսական գործունեության նույն խմբերում»։ Տեխնիկայի վարձակալությունը և ցանցերի մաքրման աշխատանքները, համաձայն ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարի 2009 թվականի հունիսի 3-ի թիվ 372-Ն հրամանով հաստատված տնտեսական գործունեության դասակարգչի, չեն հանդիսանում միևնույն խմբի տեսակներ։

Ֆ/Ա Հրաչյա Հարությունյանը որպես մասնագիտական փորձառությունը հավաստող փաստաթղթեր ներկայացրել է տեխնիկայի վարձակալության, իսկ մյուս 3 կազմակերպությունները՝ ցանցերի մաքրման աշխատանքների պայմանագրեր։

Այսպիսով, հրավերը կազմվել է կարգի 69-րդ կետի պահանջներին անհամապատասխան, որի արդյունքում բոլոր մասնակիցների մասնագիտական փորձառությունը գնահատվել է բավարար։

Բացառությամբ 1-ին, 2-րդ չափաբաժինների՝ մյուս Կատարողների հետ 2016թ. կնքվել են լրացուցիչ համաձայնագրեր։ Վերջիններով յուրաքանչյուրի պայմանագրային արժեքներն ավելացվել են բուլդոզերի վարձակալության համար սահմանված գումարի՝ շուրջ մեկական միլիոն դրամ գումարի չափով։ Սույնով խախտվել է 2010 թ. «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 20-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջները՝ **բանակցային ընթացակարգ առանց հայտարարությունը նախապես հրապարակելու ընթացակարգով գնումներ իրականացնելու նախապայման առկա չէր։**

2017թ.

խոչընդոտվել է մրցակցությունը

խախտվել է Օրենքի պահանջը, համաձայն որի, արգելվում է խմբավորել առանձին բնութագրեր ունեցող գնումները որպես մեկ չափաբաժին

Ստուգման արդյունքում պարզվեց, որ հրավերը կազմվել է գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության պահանջների խախտմամբ, որի արդյունքում խոչընդոտվել է մրցակցությունը։ Մասնավորապես, դրագլայն տիպի էքսկավատորի վարձակալության բաց ընթացակարգի հրավերով նախատեսվել է, որ **կատարողը իրականացնում է նաև բերմանների հարթեցման և հանույթի**

տեղափոխման աշխատանքներ։ Վերջինս հնարավոր չէր իրականացնել դրագլայն տիպի էքսկավատորով, քանի որ դրա համար անհրաժեշտ էին ինքնաթափեր և բուլդոզերներ։ Վերոգրյալ բառակապակցությամբ ենթադրվում է,

որ բերմանների ամբողջ ծավալը պետք է տեղափոխվեր (այնինչ դրամաշնորհային պայմանագրով նախատեսվել է բերմանների մաքրում՝ 322040 խմ, բարձում և տեղափոխում 13050 խմ), իսկ հարթեցումը պետք է իրականացվեր անհայտ ծավալով: Արդյունքում, խախտվել է Օրենքի 22-րդ հոդվածի 2-րդ կետով սահմանված պահանջը, համաձայն որի, արգելվում է խմբավորել առանձին բնութագրեր ունեցող գնումները որպես մեկ չափաբաժին: Խախտվել են նաև Օրենքի **12-րդ հոդվածի 1-ին, 2-րդ, 4-րդ կետերով սահմանված պահանջները:**

07.04.2017թ.-ի հանձնաժողովի նիստի թիվ 2 արձանագրությամբ ընթացակարգի մասնակիցներից յուրաքանչյուրն իր ներկայացրած չափաբաժնով ճանաչվել է 1-ին տեղ զբաղեցնող, բացառությամբ «Բաղրամյանշին» ԲԲԸ-ի, որի հայտը մերժվել է հետևյալ պատճառաբանությամբ՝ «տուժանքի համաձայնագրում բացակայում է ներկայացման ամիս, ամսաթիվը, ինչպես նաև բացակայում է արժույթը»:

Համաձայն Կարգի 44-րդ կետի 4-րդ և 45-րդ ենթակետերի, հայտը ենթակա էր մերժման, սակայն նմանատիպ թերություններով այլ հայտեր ներկայացված եղել են թե 2016թ. և թե 2017թ. ընթացակարգերում, սակայն վերջիններս չեն մերժվել: **Այսպիսով, 2016-2017թթ. վարձատու կազմակերպությունների ընտրությունն իրականացվել է գնումների մասին օրենսդրության խախտումներով, որի արդյունքում խոչընդոտվել է մրցակցությունը:**

Երկու տարվա ընթացքում վարձակալության համար կատարվել է 312,000.0 հազ. դրամի ծախս, այն դեպքում, երբ միայն մեկ տարվա վարձակալության գումարով կարելի էր ձեռք բերել համապատասխան քանակի էքսկավատորներ

Երկու տարվա ընթացքում վարձակալության համար կատարվել է 312,000.0 հազ. դրամի ծախս, այն դեպքում, երբ միայն մեկ տարվա վարձակալության գումարով կարելի էր ձեռք բերել վարձակալված էքսկավատորների քանակին համապատասխան, տեխնիկապես ավելի հզոր նոր էքսկավատորներ: Այդ դեպքում, հետագայում դրանց վարձակալության անհրաժեշտություն չէր լինի: Բացի

դրանից, վերջիններիս շահագործումը լրացուցիչ եկամուտ կարող էր ապահովել ՓԲԸ-ին:

Կատարված աշխատանքների և ծրագրով նախատեսված միջոցառումների համապատասխանության, կազմված փաստաթղթերի արժանահավատության և

ծրագրի արդյունավետության ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ ՓԲԸ-ի կողմից կազմված «ՀՀ ոռոգելի և չորացված հողերի կադաստր»-ով (այսուհետ՝ Կադաստր) Արարատյան հարթավայրում գերխոնավ են համարվում մինչև 2մ խորության վրա տեղադրված գրունտային ջրերով տարածքները: Համաձայն Կադաստրի և դրամաշնորհային ծրագրի, ցանցը պետք է ծառայի ոռոգելի հողատարածքների գրունտային ջրերի մակարդակների իջեցմանը և հեռացմանը, գերխոնավ հողերի մակերեսի նվազեցմանը: Ցանցի արդյունավետ աշխատանքի գնահատականը, հիմնականում, նրանց տակ ընկած տարածքներում գրունտային ջրերի մակարդակների օպտիմալ խորությունն է, նախագծային ջրթողունակությունն է և դրենաժային ջրերի հանքայնացման աստիճանն է: Ծրագրի յուրաքանչյուր արդյունքին հասնելու համար անհրաժեշտ միջոցառում և գնահատման չափանիշ է սահմանվել ցանցի մաքրումը, որը հնարավորություն կտա գերխոնավ հողերի գրունտային ջրերի մակարդակները պահպանել թույլատրելի խորության վրա:

**Իրականացվում է ծրագիր՝
առանց ծրագրի
արդյունավետության
գնահատման համար
սահմանված չափանիշների**

Կադաստրով դրենաժային համակարգի տակ ընկած հողատարածքները ցույց են տրվել 34457 հա (այդ թվում Արարատյան հարթավայրում 32754 հա), սակայն այդ մակերեսը ոչնչով չի հիմնավորվում: ՓԲԸ-ն չունի այդ հողատարածքների հստակ սահմանազատված քարտեզները: Այդ

մակերեսում, համաձայն գրունտային ջրերի մակարդակների քարտեզների, ներառվել են հողատարածքներ, որտեղ ընդհանրապես չկան ցանցեր: Չկան սահմանված գրունտային ջրերի մակարդակների օպտիմալ խորությունները, նախագծային ջրթողունակությունները և դրենաժային ջրերի հանքայնացման աստիճանները: Այսպիսով, իրականացվում է ծրագիր՝ առանց ծրագրի արդյունավետության գնահատման համար սահմանված չափանիշների:

***Բացի այդ, հիմնական նպատակ սահմանված «գրունտային
ջրերի մակարդակների իջեցման» ուսումնասիրությամբ
պարզվել է, որ***

- 2016-2017թթ. ծրագրերում ներառվել և կատարողականներով ցույց են տրվել, որ մաքրվել են դրենաժներ, որոնք եղել են չոր՝ առանց գրունտային ջրերի (2016թ.-ին՝ 29.7 կմ, և 2017թ.-ին՝ 31.6 կմ), ինչպես նաև այնպիսի դրենաժներ, որտեղ գրունտային ջրերի շերտի խորությունը 2 մ և ավելի

խորությամբ խրամուղիներում կազմել է ընդամենը 0-ից 20 սմ (2016թ.-ին՝ 83567 խմ և 2017թ.-ին՝ 84409 խմ, այսինքն՝ ընդհանուր ծավալի շուրջ 27%-ը):

- 2016թ.-ին, գերխոնավ հողատարածքներում ունենալով շուրջ 373.3 կմ ցանց, մաքրման ծրագրում ներառվել և մաքրում են ցույց տրվել շուրջ 54.7 կմ, փոխարենը ծրագրում ներառել են շուրջ 23.9 կմ ցանցեր, որտեղ գրունտային ջրերի խորությունները եղել են 3 մ և ավելի:
- 2017թ.-ին, գերխոնավ հողատարածքներում ունենալով շուրջ 376.6 կմ ցանց, մաքրման ծրագրում ներառվել և մաքրում են ցույց տրվել շուրջ 62.5 կմ, փոխարենը ծրագրում ներառել են 13 կմ ցանցեր, որտեղ գրունտային ջրերի խորությունները եղել են 3 մ և ավելի:
- Դրամաշնորհային պայմանագրերով նախատեսվել է գրունտային ջրերի մակարդակների թվայնացված 75 քարտեզների կազմում: Համադրելով թվայնացված քարտեզները և կոլեկտորադրենաժային համակարգերի հատակագծերը՝ պարզվել է, որ 2016թ.-ին ծրագրում ներառված ցանցից 7.54 կմ ցանց արտացոլված չէ թվայնացված քարտեզներում, իսկ 32 դեպքով տարբերություններ կան ջրհավաքների և չորացուցիչների երկարությունների միջև՝ 3.2 կմ-ի չափով: 2017թ.-ին ծրագրում ներառված ցանցից 0,9 կմ ցանցն արտացոլված չէ թվայնացված քարտեզների վրա, իսկ 32 դեպքով տարբերություններ կան ջրհավաքների և չորացուցիչների երկարությունների միջև 2,1 կմ-ի չափով:

ՓԲԸ-ի աշխատակիցների հետ համատեղ, պատահականության սկզբունքով ընտրված, թվով 64 հորերում կատարված գրունտային ջրերի մակարդակների խորությունների չափման արդյունքների և մինչ այդ ՓԲԸ-ի կողմից այդ հորերում արձանագրված խորությունների համադրումից պարզվել է, որ 45 դեպքով գրունտային ջրերի մակարդակն ավելի ցածր է, քան ընկերության կողմից արձանագրվել է: Առանձին դեպքով տարբերությունը հասնում է մինչև 2.1 մ-ի:

Ընտրանքային կարգով ուսումնասիրելով Հրազդան գետի ձախափնյա և աջափնյա ցանցերի տեխնիկական վիճակի հսկողության մասին ՓԲԸ-ի կազմած 2016թ.-ի երկու կիսամյակների և 2017թ.-ի 1-ին կիսամյակի հաշվետվությունները պարզվել է, որ

- 2016թ. մաքրման աշխատանքներ կատարելուց շուրջ մեկ ամիս անց 20156 մ հատվածներում և 2017թ.-ի 1-ին կիսամյակում 4717 մ հատվածներում ցանցը լցված է բերվածքներով և ենթակա է մաքրման:
- 2016թ. հուլիս ամսին իրականացված դիտարկումների արդյունքում արձանագրվել է, որ կատարվել են մաքրման աշխատանքներ ապրիլ-սեպտեմբեր ամիսներին:
- Անհամապատասխանություններ կան ցանցի տեխնիկական վիճակի հսկողության կիսամյակային հաշվետվությունների ամփոփագրում ցանցի կտրվածքի միջին չափերի նկարագրության, սխեմատիկ կտրվածքների չափերի և թերությունների ակտում նշված չափերի միջև:

Դրամաշնորհային պայմանագրերի փոփոխության արդյունքում հանվել է ջրհավաքի մաքրման աշխատանքը, սակայն ծրագրում թողնվել են այդ ջրհավաքում լցվող չորացուցիչների (նույնիսկ ավելացել են մի քանի չորացուցիչներ) մաքրման աշխատանքները: Վերջինս այդ աշխատանքների կատարումը դարձրել է անարդյունավետ, քանի որ, չմաքրված ջրհավաքը հանդիսացել է դիմհար չորացուցիչներից ջրահեռացման համար:

Ընտրանքային կարգով ուսումնասիրելով Արագածոտնի մարզի Արագած համայնքի ցանցի թերությունների ակտում և փոփոխված թերությունների ակտում ցույց տրված մաքրման ենթակա դրենաժների երկարությունները, մաքրվող շերտի հասարկությունները կամ խրամուղու առկա խորությունը՝ պարզվել է, որ

- վերջին անգամ 2005թ.-ին մաքրված չորացուցիչների և ջրհավաքների լցվածությունները 2017թ.-ի փետրվարին, այսինքն 12 տարում, կազմել են 37%-41%, իսկ 2017թ.-ի մայիսին՝ փոփոխությամբ, դրանք ցույց են տրվել 66%-90%, այսինքն 12 տարում հավաքված բերվածքները ընդամենը 4 ամսում կրկնապատկվել են:
- Տարբերություններ կան ցանցերի երկարությունների մեջ: Առանձին դեպքերով, սկզբնական թերությունների ակտում նշված երկարությունը փոփոխված թերությունների ակտում ավելացվել է 2.2 անգամ՝ 740 մ-ի փոխարեն ցույց տալով 1620 մ:

- Փոփոխված թերությունների ակտում լրացուցիչ ընդգրկված 3 չորացուցիչները բացակայում են Ընկերության կողմից ներկայացված հանրապետության ցանցի ընդհանուր ցանկից և հաշվառված չեն եղել ընկերության հաշվեկշռում:

Ընդհանրապես, մաքրման աշխատանքներ չեն պլանավորվել և չեն իրականացվել առկա 629.5 կմ փակ ցանցում: Չնայած դրան, ընտրանքային կարգով ուսումնասիրելով Արտաշատի, Արմավիրի և Մասիսի տարածաշրջանների փակ ցանցում գտնվող թվով 48 հորերի գրունտային ջրերի մակարդակների վերջին 7 տարվա ցուցանիշները, պարզվել է, որ դրանցից 32-ում գրունտային ջրերի մակարդակը նվազել է առանձին դեպքում մինչև 0.98մ-ով:

2016Թ. ԻՐԱԿԱՆԱՅՎԱԾ ՀԱԿԱՇԵՂԵՂԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Հակահեղեղային միջոցառումների շրջանակներում 2016թ.-ին իրականացված շինարարական աշխատանքների համար 5 ընկերությունների կողմից կազմվել են 10 օբյեկտների շինարարական աշխատանքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթեր:

Նախահաշվային արժեքներն էականորեն ավելի են հաշվարկվել

Ընտրանքային կարգով 8 օբյեկտների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի ուսումնասիրությամբ արձանագրվել է, որ նախահաշիվները ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունիսի 23-ի թիվ 879-Ն որոշմամբ հաստատված «Գործող գներով շինարարական աշխատանքների արժեքի հաշվարկման կարգ»-ով (այսուհետև՝ Կարգ) սահմանված պահանջների խախտմամբ հաշվարկելու, սխալ նորմեր և նորմատիվներ կիրառելու, մի քանի աշխատանքների ծավալները նախագծային չափերով, սահմանված նորմերով և կարգով հաշվարկի դեպքում ստացվող ծավալներից ավելի ընդունելու արդյունքում նախահաշվային արժեքներն էականորեն ավելի են հաշվարկվել: Մասնավորապես,

- Թվով մեկ օբյեկտում ափապաշտպան կառույցի ծավալները հաշվարկելիս՝ ավել են ընդունվել լայնական կտրվածքի մակերեսները և ափապաշտպանի հետ կարճապատնեշների միացման հանգույցներում ծավալները:

- Թվով 3 օբյեկտներում Շինարարական Նորմերի ու Կանոնների IV-2-82 հավաքածու 42-ի աղյուսակ 42-1-ի և հավաքածու 38-ի տեխնիկական մասի 1.3 և 1.4 կետերի պահանջների խախտմամբ են հաշվարկվել ավտոկոռունկով ափապաշտպանի և ավտոկոռունկով ու բուլդոզերով կարճապատնեշների կառուցման համար անհրաժեշտ ժայռային գրունտի փխրեցման, հավաքման, բարձման և տեղափոխման աշխատանքների ծավալները:

Առանձին դեպքերում

- Սխալ են հաշվարկվել չնախատեսված ծախսերի և աշխատանքների տոկոսադրույքը՝ Կարգով սահմանված 3%-ի փոխարեն ընդունվել է 4%:
- Սխալ են հաշվարկվել աշխատանքների համար անհրաժեշտ քարերի ստացման մեթոդները և արժեքները: Ունենալով գործող նորմատիվներ և նորմատիվային միավոր արժեքներ պայթեցմամբ ժայռային ապարների փխրեցման համար՝ (ՇՆուԿ IV.2.82 մաս IV Գլուխ 2 և EPEP հավաքածու 3), հաշվարկվել է գործող նորմատիվներում և նորմատիվային միավոր արժեքներում գոյություն չունեցող էքսկավատորի բազայի վրա հիդրոմուրճով խոշոր քարերի փխրեցում և այդ աշխատանքների մեքենա-մեխանիզմների շահագործման միավորի համար: Ուղղակի ծախսերում, խախտելով Կարգ-ի 20-րդ կետի պահանջը, ընդունվել է ոչնչով չհիմնավորվող արժեք: Բացի այդ, գաբիոնների շարի համար անհրաժեշտ ընդհամենը 10-25սմ չափերի քարերը հավաքելով կուտակելու փոխարեն, նույնպես հաշվարկվել են էքսկավատորի բազայի վրա հիդրոմուրճով խոշոր քարերի փխրեցում :
- Կարգի պահանջների խախտմամբ են հաշվարկվել քարերի, բնահողի և բերվածքների տեղափոխման և ավտոկոռունկով քարերի բարձման աշխատանքների նախահաշվային արժեքները: Շահագործող կազմակերպությունների առաջարկած գներով հաշվարկի փոխարեն հաշվարկել են ՀՀ-ում չգործող և չգրանցված գնացուցակի արժեքներով:
- Սխալ է ընդունվել ավտոկոռունկի միջոցով խոշոր քարերով գետի ափի ամրացման աշխատանքների շերտի նվազագույն հաստությունը:
- Սխալ են ընդունվել բուլդոզերով քարերի, բնահողի և բերվածքների տեղափոխման հեռավորությունները:

- Բուլդոզերով գետի հունի մաքրման և էքսկավատորով բնահողի մշակման աշխատանքներում մեքենա-մեխանիզմների շահագործման ծախսերի միավոր գների վրա կիրառվել են ոչնչով չհիմնավորված 1.1 և 1.2 թանկացման գործակիցներ:
- Սխալ է ընդունվել մեխանիզմով բնահողի մշակման կարգը և ծավալային կշիռը:
- Ավելի է հաշվարկվել բուլդոզերով բնահողի տեղափոխման աշխատանքի ծավալը:

Ծանոթություն՝ Վերահսկողության ընթացքում հայտնաբերված վերոգրյալ փաստերը պարունակող արձանագրությունները, «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված կարգով, ներկայացվել է վերահսկվող օբյեկտի ղեկավարին: Վերջինիս կողմից որոշ փաստերի վերաբերյալ ներկայացվել են առարկություններ, որոնց մի մասը ըստ էության պարզաբանումներ էին արձանագրված թերությունների վերաբերյալ: Ներկայացված առարկությունները չեն ընդունվել: Առարկությունները կցվում են հավելվածով:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 1 2016-2017թթ. 34 ջրօգտագործող ընկերությունները և 2 ջրառ իրականացնող ընկերությունները վերակազմավորվել են միացման ձևով: Այդ իսկ պատճառով վերջիններիս պետական բյուջեից ֆինանսավորվող ծրագրերի, ինչպես նաև այլ ծրագրերի նկատմամբ վերահսկողությունը նախատեսվում է իրականացնել 2018թ.:
- 2 2016-2017թթ. ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի և «Մելիորացիա» ՓԲԸ-ի միջև կնքված դրամաշնորհային պայմանագրերը չեն համապատասխանում ՀՀ կառավարության 29.04.2010թ. թիվ 566-Ն որոշմամբ սահմանված օրինակելի ձևին:
- 3 ՓԲԸ-ի և Կոմիտեի միջև կնքված դրամաշնորհային պայմանագրերի գինը հիմնավորող նախահաշվային արժեքները բարձր են սահմանվել աշխատանքների ծավալների ավելի հաշվարկման և ՀՀ-ում չգործող գնացուցակների կիրառման արդյունքում: 10 տարվա կտրվածքով աշխատավարձի և նյութերի ընդամենը 30% գնաճի պայմաններում մաքրման աշխատանքները թանկացել են 150%-ով:
- 4 ՓԲԸ-ի կատարողական ակտերում մի շարք աշխատանքների միավոր գները պայմանագրով սահմանվածից բարձր ընդունելու և թվաբանական սխալների արդյունքում ավելի են հաշվարկվել կատարողականների գումարները:
- 5 2016-2017թ. ՓԲԸ-ն Կոմիտեին հանձնել է ցանցերի մաքրման 30760 խմ-ով պակաս ծավալ, քան ՓԲԸ-ն ընդունել է դրագլայն էքսկավատորների վարձատու կազմակերպություններից: Վերոգրյալ աշխատանքների իրականացումը ներկայացվել է որպես 2016թ.՝ 6-րդ, 7-րդ և 2017թ.՝ 8-րդ «ենթադրյալ» չափաբաժիններ:

- 6 2016թ. ՓԲԸ-ն Կոմիտեին հանձնել է բերվածքների տեղափոխման 19665 խմ ծավալ, սակայն առկա չեն եղել ինքնաթափեր և վերոգրյալ աշխատանքների իրականացումը հավաստող փաստաթղթեր: Չի հիմնավորվում, թե ով է իրականացրել այդ աշխատանքը և ինչ տեխնիկայով:
- 7 2017թ. ՓԲԸ-ի կողմից Կոմիտեին հանձնված տեղափոխման և հարթեցման ծավալից չի հիմնավորվում համապատասխանաբար՝ 2069 խմ և 27910 խմ ծավալի իրականացված լինելու փաստը, քանի որ աշխատանքներ իրականացրած 3 կազմակերպությունները չունենին համապատասխան տեխնիկա և աշխատանքային ռեսուրսներ:
- 8 Արժանահավատ չեն մաքրման աշխատանքների ծավալները, գրունտային ջրերի մակարդակների ցուցանիշները, դրենաժային ցանցերի երկարությունները, գերխոնավ հողերի մակերեսները, կոլեկտորադրենաժային ցանցի տեխնիկական վիճակի հսկողության հաշվետվությունները:
- 9 2016-2017թթ. դրագլայն տեսակի էքսկավատորների վարձակալության ընթացակարգերն իրականացվել են գնումների մասին օրենսդրության խախտումներով, որի արդյունքում խոչընդոտվել է մրցակցությունը:
- 10 2016-2017թթ. ավելի քան 20 տարի շահագործված դրագլայն տեսակի էքսկավատորների վարձակալության նպատակով ՓԲԸ-ի կողմից կատարվել է շուրջ 312,000.0 հազ. դրամի ծախս: Միայն 1 տարվա վարձակալության գումարով հնարավոր էր ձեռք բերել տեխնիկապես ավելի հզոր նոր էքսկավատորներ:
- 11 Էքսկավատորների վարձատու կազմակերպություններին ՓԲԸ-ի կողմից հատկացվել է 11028 լիտր բենզինային վառելիք էքսկավատորավարներին տեղափոխելու համար, սակայն վերջինիս պարտականությունը ՓԲԸ-ն չուներ:

12

Չեն մշակվել ծրագրի արդյունավետության գնահատման չափանիշներ՝ գրունտային ջրերի մակարդակների օպտիմալ խորությունները, նախագծային ջրթողունակությունները և դրենաժային ջրերի հանքայնացման թույլատրելի աստիճանները: Բացի այդ, ոչնչով չեն հիմնավորվում դրենաժային ցանցի տակ ընկած հողատարածքների ցույց տրված սահմանները և մակերեսները:

13

Չեն հիմնավորվում ծրագրում ներառված ցանցերի մաքրման անհրաժեշտությունները: Ներառվել են դրենաժներ, որոնք եղել են չոր՝ առանց գրունտային ջրերի կամ որտեղ գրունտային ջրերի խորությունը կազմել է ընդամենը 0 սմ-ից 20 սմ: Ներառել են գերխոնավ հողերում առկա ցանցերի ընդամենը 16%-ը, փոխարենը ներառվել են ցանցեր, որտեղ գրունտային ջրերի խորությունները եղել են 3 մ և ավելի:

14

Չեն մաքրվել փակ դրենաժային համակարգերը, չնայած դրան, տարածքների 67%-ում, վերջին 7 տարիների կտրվածքով, արձանագրվել են գրունտային ջրերի մակարդակների իջեցում:

15

2016թ. ՓԲԸ-ի կողմից իրականացված առաջնահերթ հակահեղեղային միջոցառումների նախահաշիվները, ՀՀ կառավարության 2011թ. Հունիսի 23-ի թիվ 879-Ն որոշմամբ հաստատված «Գործող գներով շինարարական աշխատանքների արժեքի հաշվարկման կարգ»-ի, Շինարարական Նորմերով ու Կանոններով սահմանված պահանջների խախտմամբ հաշվարկելու, աշխատանքների ծավալները նախագծային չափերից ավելի մեծ չափերով հաշվարկելու արդյունքում, թույլ են տրվել նախահաշվային արժեքների թանկացումներ:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կոմիտեն՝

1. Գնել դրագլայն տիպի նոր էքսկավատորների ձեռք բերման նպատակահարմարության հարցը, կամ էքսկավատորների վարձակալության փոխարեն իրականացնել մաքրման ծառայությունների տնտեսապես ավելի շահավետ գնում:
2. Նախահաշիվները կազմել բացառապես գործող իրավական, նորմատիվային և տեխնիկական ակտերի պահանջներին համապատասխան և բացառել նախահաշիվներում նախագծով չնախատեսված կամ չհիմնավորված աշխատանքների ծավալների ներառումը:
3. Կատարողականները հաշվարկել բացառապես դրամաշնորհի պայմանագրում սահմանված գներով:
4. Սահմանել ծրագրի արդյունավետության գնահատման չափանիշների հստակ թվային ցուցանիշները և արձանագրել այդ ցուցանիշները մաքրման ծրագրում ներառված յուրաքանչյուր առանձին ցանցի համար մինչև մաքրումը և մաքրումից հետո:
5. Հստակ գնահատել, թե որ դրենաժներում է անհրաժեշտ իրականացնել մաքրման աշխատանքներ՝ բացառելով չոր դրենաժներում մաքրման աշխատանքների իրականացումը:
6. Հստակեցնել դրենաժային ցանցի տակ գտնվող հողատարածքների մակերեսները՝ կազմելով քարտեզներ, հրտակ նշելով հողատարածքների սահմանների հեռավորությունները ցանցի բաղադրիչներից՝ չորացուցիչից, ջրիավաքից և կոլեկտորից:
7. Նախագծային փաստաթղթերում հիմնավորել ափերի ամրացման աշխատանքների ընտրված մեթոդի (գաբիոնի

շար, խոշորաբեկոր քարերի լիցք, բնահողից պատվար և այլն) և աշխատանքի տեսակի (քարերի փխրեցում պայթեցումով, հիդրոմուրճով կամ հավաքում) տնտեսապես շահավետ լինելը:

8. ՀՀ կառավարության 2017թ.-ի մայիսի 4-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 33-րդ կետի 10-րդ մասի պահանջի համաձայն, նախագծերում սահմանել կապալի օբյեկտի, դրա առանձին մասերի (կոնստրուկցիաներ և այլն) և օգտագործված նյութերի երաշխիքային ժամկետներին ներկայացվող նվազագույն պահանջները:

«Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել ընթացիկ հաշվետվությունում ամրագրված՝ հայտնաբերված խախտումները վերացնելու վերաբերյալ:

Հավելված

Առարկություններ և պարզաբանումներ

Ընկերության կողմից 2016 և 2017թթ. նախահաշիվները հաշվարկելիս կիրառված գնացուցակները, կազմված են 1984թ. գներով, որոնք ընդգրկված չեն ՀՀ-ում գործող գնացուցակների ցանկում, քանի որ դրանք վերաբերվում են ջրատնտեսական համակարգերի նորոգման աշխատանքներին, այլ ոչ շինարարությանը: Համաձայն 23.12.2015թ ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից ներկայացված գրության, <<ջրային տնտեսության ոլորտի նորոգման և շահագործման խնդիրները կանոնակարգող, իրավասու կազմակերպության կողմից կազմված և հաստատված ներքին գնացուցակներ և նյութաձախսի նորմեր են, որոնց սահմանված կարգով ընդունման գործընթացը գտնվում է ջրային տնտեսության ոլորտի լիազոր մարմնի իրավասության շրջանակներում>>: Վերոհիշյալ գրությունը հիմք է հանդիսացել ընկերության և ամբողջ ջրատնտեսական համակարգի համար կիրառելու նշված գնացուցակները և նյութաձախսերի նորմերը:

<<Բաղրամյանշին>> ԲԲԸ-ն 2017թ. ընկերության կողմից կազմակերպված բաց ընթացակարգով տեխնիկայի վարձակալության ծառայությունների գնման մրցույթին մասնակցելու նպատակով ներկայացրել է գնման հայտ 2-րդ չափաբաժնի մասով: Գնահատող հանձնաժողովի կողմից հայտը մերժվել է տուժանքի համաձայնագրում ամսաթվի և արժույթի բացակայության պատճառով: Նույն չափաբաժնի մասով հայտ է ներկայացրել նաև ԱԶ Հրաչյա Հարությունյանը: Հայտ ներկայացրած մասնակիցների շահերը չօտնահարելու և ազատ մրցակցությանը չխոչընդոտելու համար գնահատող հանձնաժողովը տվյալ հայտերն ուսումնասիրել է առավել մանրամասն և մերժել <<Բաղրամյանշին>> ԲԲԸ-ի ներկայացրած հայտը:

Գնահատող հանձնաժողովի հայտերի բացման նիստի արձանագրությունը (07.04.2017թ.) հրապարակվել է gnumner.am կայքում և ուղարկվել բոլոր մասնակիցներին:

<<Բաղրամյանշին>> ԲԲԸ-ն չի բողոքարկել մրցույթի արդյունքները:

Արարատյան հարթավայրում դրենաժի տակ ընկած տարածքների վերաբերյալ՝ ընկերության կողմից, հաշվի առնելով 2010-2011 թթ. <<Հազարամյակի մարտահրավերներ>> ծրագրով իրականացված աշխատանքների պատճառով դրենաժների երկարության ու տարածքների փոփոխությունները, վերահաշվարկվել է բաց դրենաժի տակ ընկած տարածքները: Կազմվել է նոր թվայնացված քարտեզ 1:50000 մասշտաբի, համաձայն որի բաց դրենաժի տակ ընկած տարածքը կազմում է շուրջ 26000 հա, իսկ փակ դրենաժի տարածքը մնացել է անփոփոխ և կազմում է 7729 հա, ընդհանուրը 33729 հա: Կազմված քարտեզը ներկայացվել է ՀՀ վերահսկիչ պալատին:

Արարատյան հարթավայրում, ըստ սահմանված նորմերի, գերխոնավ են համարվում մինչև 2.0մ խորության գրունտային ջրերի մակարդակի պայմանները, իսկ մնացած մարզերում՝ 1.0մ:

Գրունտային և դրենաժային ջրերի հանքայնացման աստիճանները որոշվում են ընկերության քիմիական լաբորատորիայում 3 անգամ՝ մինչվեգետացիոն, վեգետացիոն և հետվեգետացիոն ժամանակաշրջաններում:

Ընկերության կողմից չոր դրենաժների մաքրումը բացառվում է:

Գրունտային ջրերի մակարդակների չափումներն իրականացվում են մշտական՝ ամիսը 3 անգամ:

Վերահսկիչ պալատի մասնագետների և գրունտային ջրերի մակարդակների ուսումնասիրման խմբի կողմից պատահականության սկզբունքով 2017թ. սեպտեմբերի 12-14 իրականացվել են 69 դիտողական հորատանքների գրունտային ջրերի մակարդակների չափման աշխատանքներ, որոնց արդյունքում պարզվել է, որ իրոք մի շարք հորատանքներում գրունտային ջրերի մակարդակները զգալի իջել են, հողահանդակների չորոգման և տեղումների բացակայության պատճառով: Հորատանքների կից տարածքներում տեղադրված դրենաժներում նույնպես ջրի մակարդակները զգալիորեն նվազել են:

2017թ. 6-րդ չափաբաժնով իրականացվել են ՀՀ Լոռու և Արագածոտնի մարզերի դրենաժների մաքրման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներ: 7-րդ չափաբաժնով իրականացվել են դրենաժային ցանցերի ձեռքով մաքրման աշխատանքները: 8-րդ չափաբաժնով իրականացվել են ակնադիտական եղանակով կազմված թերությունների ակտի և նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմումից հետո մեխանիզմներով մաքրման ծավալների 24.0 հազ խմ ավելցացած հանույթի մաքրում, որը

կատարվել է <<Դավիթ-Նորայր>>, <<Արայիկ և Արմեն>> ՍՊԸ-ների և <<Հրաչյա Հարությունյան>> ԱԶ-ի կողմից և չի վճարվել պայմանագրով նախատեսված գինը չգերազանցելու համար: